

REDACȚIA
și **ADMINISTRAȚIA:**
Deák Ferenc-utca 35.

Articoli și corespondențe pentru publicare se trimit redacției.
Concurs, inserțiuni și taxele de abonament se trimit administrației tipografiei diecezane.

BISERICI SI ȘCOLI

BOLETIN BISERICESC-ȘCOLASTICĂ, LITERARĂ SI ECONOMICĂ.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ: DUMINECĂ.

ABONAMENTUL:
Pe un an 10 coroane.
Pe jum. an 5 coroane.

Pentru România și străinătate:
Pe un an 14 franci.
Pe jum. an 7 franci.

Telefon pentru oraș și comitet Nr. 266.

Nr. 6345/1914.

Concurs.

Prin aceasta se publică concurs pentru deplinirea catedrei vacante de limba și literatura română și limba și literatura germană dela institutul pedagogic român gr.-or. din Arad.

Beneficiul împreunat cu aceasta catedră este următorul:

1. Salar fundamental de 2600 cor., în caz de aplicare definitivă, iar în caz de aplicare provizoră 2200 cor.

2. Cvincvenalele (6), de căte 200 cor.

3. Bani de cortel 800 cor., respective pe timpul aplicării provizore numai 600 cor.

4. Participare la fondul de penziune conform dispozițiilor statutare.

Dela profesori se cere să aibă calificarea pentru profesorii dela preparandia de stat, precum și calificarea conform §-lui 122 punct 10 din Statutul organic.

Recursele sunt a se adresa Consistorului român gr.-or. din Arad, în 30 zile dela prima publicare a acestui concurs.

Recursele sunt a se ajusta cu următoarele documente și informații:

- a) Autobiografia, pe scurt, a recurentului;
- b) Atestat de botez, din matricula bisericească, din care să se vadă, că respectivul recurent e român de religiunea gr.-or.;
- c) Atestat despre calificarea recurentului;
- d) Atestat de serviciu dela autoritatea imediat superioară, pentru cazul, că recurentul ar fi funcționat deja și până aci ca profesor la vr'un institut de învățământ.

e) Eventualele dovezi despre activitatea literară a recurentului.

Arad, din ședința consistorială dela 6/19 noiembrie 1914.

Consistorul român gr.-or.
din Arad.

In chestia de actualitate.

„Telegraful Român“ dă următorul comunicat oficial:

„Cu privire la chestiunea mult discutată a restaurării corporațiunilor noastre bisericești, la parohii, protopresbiterate și eparhii, putem să facem astăzi următoarele comunicări:

Încă înainte de a deschide discuția în publicitate asupra acestei chestiuni cu adevărat de mare însemnatate, Escoala Sa, Înaltpreasfințitul Domn Arhiepiscop și Metropolit al nostru *Ioan Mețianu*, s'a adresat Escoalei Sale, Domnului ministru de culte și instrucție publică, Dr *Iankovich Béla*, făcându-i comunicarea oficioasă, că în biserică noastră toate corporațiunile din parohii, protopresbiterate și eparhii, au să fie restaurate prin alegere nouă la începutul anului 1915, pretutindenea, în întreaga metropolie, și rugându-l, să binevoiască a luă aceasta la cunoștință, pentru că nu cumva din cauza stărilor excepționale în cari ne aflăm, alegerile să fie împedicate din partea administrației politice a țării.

La aceasta notificare răspunsul a sosit zilele trecute și e de cuprinsul, că *guvernul ia cu aprobare la cunoștință notificarea făcută*, și astfel alegerile se pot face pretutindenea, fără pedeckă“.

Cu toate aceste dări loc și părerilor părintelui asesor consistorial Gheorghe Tulbure, spre a rămâne act istoric discuționea ce s'a deschis asupra restaurării corporațiunilor bisericești în răsboiu.

„O chestiune de actualitate“.

— Opiniile separate.

Dacă amicul meu, păr. Lupuș, pe care l-am considerat totdeauna de un spirit progresist în sănul bisericii, ar fi lansat ideea, că congresul național-bisericesc ar fi bine să se țină în fiecare an — nu măș fi mirat din cauza afară. Iată omul cu idei avansate — aş fi zis — care caută cai și mijloace ca să ajungem la o controlă mai intensivă și la o conducere tot mai unitară în viața noastră bisericească.

Văzând însă cum dsa — părăsindu-și pe un moment domeniul indeletnicirilor istorice-literare — s'a coborât în atmosfera problemelor de administrație bisericească, tentat de dorul de a suculniște §§ din Statutul organic, mărturisesc, că am rămas cam surprins. Cu atât mai surprins, cu cât pe terenul acesta păr. Lupaș mi-se înfățișează ca reprezentantul unor concepții arbitrare și ca apărătorul unui punct de vedere *extrem de oportunist*.

Motivul acesta, de ordin principiar, mă determină, în față de părerea abordată de dsa în Nr. 122 al »Telegrafului Român« cu privire la restaurarea corporațiunilor reprezentative ale bisericii, să-mi descopăr și eu opinia în chestie. O voi face cu toată francheță și obiectivitatea cuvenită. Punctul meu de vedere, diferă radical, este contrar și chiar în cel al reprezentantului păr. Lupaș. Iată pentru ce: Înțelegem că în sinodul parohial nu se face în regulamentul atârnătoare de prezență totalității sau a majorității membrilor. Dinpostrivă, în caz de necesitate, sinodul parohial se poate ține și cu atâția membrii din căci este compus comitetul parohial. (§ 10 din regulament). În urmăre numai acolo trebuie vor putea ține sinoadele parohiale, unde nu vor fi rămas acasă nici 20—25 de membrii. Dar atâția oameni cu drept de vot să așa cred, că vor fi rămas și în cel din urmă sat. Iar aceștia nu vor fi exclusiv bătrâni și neputinciosii, ci de fapt sunt bătrâni delă 42 ani în sus, aşadar oamenii cei mai maturi și mai așezăți la fire, care prin chiar vârsta și starea lor susținătoră de acum încet dău mai multă garanță, că se vor feri de scene sgomotoase, proprii a provocă amestecul organelor streine. Iar dacă din considerații de echitate absența membrilor îndepărtați se aduce de motiv pentru neținerea sinoadelor electorale din astăzi, atunci păr. Lupaș ar trebui să ne asigure, că cei aflați în luptă se vor întoarce acasă, toti înfrigăti și sănătoși. Contrarul este însă mult mai verosimil.

Celalalt motiv cu care se justifică atitudinea pasivă observată de factorii competenți ai bisericii în chestiunea alegătorilor pentru congres, este starea de răsboiu și teama de agitații în popor, care ar putea să dea ană la ingerență unor organe din afară. Așa cum e prezentat, nici motivul acesta nu-l putem privi de argument hotăritor. Stările actuale sunt însă și de drept, agitație și nervoase în Europa întreagă, nu numai la noi. Cu toate acestea eu cred, că răsboiul să fie sine n'are de afacere cu viața noastră bisericească.

Dușmanul țării este departe, prin urmare de o forță majoră, care ar impiedeca în mod brusc funcționarea organelor bisericii, nu poate fi vorba.

Guvernul a oprit ce-i drept adunările popolare și alte întruniri de caracter social și politic, dar nu știm nici un caz de oprește a vreunui sinod parohial. Dinpostrivă, dela îsbucnirea resbelului încoace s'au ținut mai multe sinoade, în cari s'au ales preoți și învățători și pe cari nime nu le-a conturbat, deși obișnuitele valuri de agitație de sigur nu au lipsit. Conventul bisericii reformate și alte adunări bisericești s'au ținut și în toamna aceasta după toală regula. De aceea nu credem să-i treacă cuiva prin minte oprirea sinoadelor noastre electorale, care sunt organe și părți constitutive ale bisericii noastre autonome, a căror funcționare este indispensabilă și a căror slăgenire ar fi identică cu paralizarea vieții constituționale. Sau dacă totuși s'ar ingeră cineva, am fi datori să protestăm energetic și să ne justificăm procedura noastră legală. Se înțelege, nu numai presupunem, că ele au să decurgă în cadrele ordinei, dar contrarul îl ținem de eschis, fiindcă dela preoțime încă suntem în drept să așteptăm, că să fie la înălțimea chemării și a situației.

Dealtfel păr. Lupaș încă admite ca posibilă și necesară ținerea sinoadelor parohiale ordinare din luna lui ianuarie.

Nu înțelegem atunci pentru ce dsa consideră de mai riscate sinoadele electorale, decât pe cele ordinare, cădă vreme este știut, că alegerile de deputați nu prea au darul să pasioneze pe sătenii nostri? În urmă proporțiile agitațiilor, care ar fi să provoace ingerență streină, tocmai la sinoadele electorale par a fi mai reduse. Aceste agitații, însă, luate ca motiv de oprește, sunt proprii de a ne duce la absurd, fiindcă de teama lor ar trebui atunci să nu mai ținem nici o alegeră de preot sau învățător până după înșetarea ostilităților. Ar urmă astfel, că din anumite cauze, mai mult închipuite, decât reale, să ne suspendăm înșine dreptul la viața constituțională a bisericii.

Evident deci, că teama de ingerență, de care să inspiră forul competent, atunci când și-a impus o rezervă oportunistă în chestia demersurilor de facut pentru alegerile la congres, nu-i deajuns de motivată. O astfel de teamă ar fi justificată numai atunci, când ar fi venit un *avertisment concret* în privința aceasta, sau când am avea cel puțin *un caz de oprire sau disolvare a vreunui sinod electoral*, ținut din august începăte, pe motiv de »agitație«. Va să zică în caz de forță majoră dovedită.

In lipsa acestora, așa credem, că n'are temei să ne împiedece poporul în practicarea

105

drepturilor constituționale asigurate nouă prin lege fundamentală sancționată de regale fără.

Nu ne rămâne deci, decât să ne facem datoria și deastădată după forma și modalitatea normală în lege.

Aceasta ni-se impune cu atât mai stăruitor, cu cât *modalitatea* de a ieșî din așa numitul impas și respectivă *espedientul* recomandat de păr. L. cu privire la săvârșirea restaurărilor din astăzi, din parte-ne trebuie să-l perhorescă din capul locului.

Ce soluție propune dsa, vrând să salveze naia bisericii dintr-o imaginarastrâmtă caribdică?

Să exploatăm — zice dsa — prilejul acesta potrivit pentru a împăcă litera legii cu intențiunile legislatorului Șaguna, care proiectase la început toate alegerile corporațiilor bisericești pe căte un *ciclu de 6 ani*. »Sub necesitatea poruncitoare (?) a imprejurărilor escepționale« să se prelungească de astădată ciclul sau mandatele deputaților — încă pe 3 ani. *Consistoarele eparhiale* vor provoca deci pur și simplu sinoadele ordinare și colegiile preoțești ca prin un *concluz special* să-și dea învoiearea de a fi considerați »realeși«, încă pe 3 ani, toți membrii vechi ai diferențelor corporațiuni.

Care va să zică pe »bătrâni și neputincioși«, cari mai înainte nu-i țineau îndreptați să se întrunească în sinod electoral și să aleagă după toată formă, acum și considerăm vrednici să pronunțe un *concluz*, prin care să *realeagă*.

Dar abstragând de contradicția aceasta și admisând pentru moment posibilitatea acestor »realegeri« sumare, cine ne asigură, că dintre cei declarați realeși în comitet sau epitropie, cari sunt duși în linia de foc, unii nu vor fi deja morți și îngropați în ceasul realegerii lor?

Modalitatea aceasta însă nu am putea-o admite sub nici o imprejurare, pentru că după părerea noastră ea este — cum se vă vedeă — deadreptul contrară spiritului și literii legii noastre fundamentale.

Să privim chestia mai deaproape. Lupaș emanează în fond din o *interpretare* a unor §§-i ai Statutului organic. Interpretând însă și respective căutând să-l aducă acesti §§-i în consonanță cu intențiile originale ale lui Șaguna, dsa scapă din vedere un lucru. Uită anume, că prin Statutul organic s'a creat bisericii noastre față de puterea statului o relație de drept, cam asămanătoare cu cea a unui contract bilateral. Fiecare parte este deci îndatorată să respecte contractul și nici una nu-i poate modifica condițiunile pe motiv de *interpretare subiectivă*. Iar dacă totuși ar face-o o parte, cealaltă are dreptul să protesteze sau să modifice și ea ad libitum. Quid nunc?

De altcum interpretarea în general se admite numai la dispozițiunile aşa numite *facultative* ale legii, însă normele sau dispozițiunile *imperative* ale legii nu se pot nici cum supune interpretării. Ele trebuie *executate* ad literam. Așa sunt și dispozițiunile Statutului organic.

Dar dacă pe motivul subred al »stărilor escepționale« am admite și am acordă acum Consistoarelor sau sinoadelor parohiale *facultatea de a interpreta și a modifica* unii §§-i din legea noastră organică, ce s'ar putea întâmplă? Ne-am putea trezi, că mână-poimâne vine guvernul sau vine cutare corporațiune de a noastră și declară: din cauza »forței majore« sau din anumite »imprejurări escepționale« am abandonat sau am schimbat cutare § din Statutul organic! Iată deci, că interpretarea subiectivă a legii pozitive — ori că ar fi în principiu de liberală — poate deveni primejdioasă și poate aduce ușor la *volnicie și autocrație*, deci tocmai la polul opus principiului constituțional.

Incontestabil însă, că un astfel de *concluz special* sinoadele ordinare ale parohiilor *nu au dreptul* să aducă, iar *Consistoriile nu le pot investi cu acest drept escepțional, în lipsa de competență*. Dacă peste tot ar putea veni pe tapet chestiunea prelungirii mandatelor, atunci singurul for în drept să se pronunțe în afacerea aceasta ar fi *congresul*, care pentru acest scop ar trebui convocat în ședință extraordinară.

Cazul de analogie, la care îndrumă păr. Lupaș — dacă peste tot are loc analogia — pledează tocmai împotriva propunerii dsale, deoarece prelungirea mandatelor pentru funcționarii dela comitate încă s'a făcut prin *parlament* și nu atât din pricina răsboiului, căt mai ales în vederea apropiatei lor statificări. Singura analogie, la care ue-am putea referi în cazul de față este tocmai nizuința statelor și a guvernelor beligerante moderne de a menține și în timp de răsboiu ordinea internă și a asigură *mersul regulat* al instituțiunilor și organelor sale, pentru că viața internă a statului să nu se sdruncine.

Concluzele de realegere sau prelungire luate după modalitatea preconizată de păr. Lupaș ar însemna deci parăsirea de bună voie a drumului legal, nerespectarea legilor și regulamentelor noastre bisericești, care cum se știe urmează apriat *forma și modalitatea de alegere* pentru cazurile de restaurare ale diferențelor corporațiuni reprezentative.

O astfel de procedură nu este oare proprie a provocă tocmai ingerință, aceea nepoftită, de teama careia, în loc să ne executăm legea pe calea cea dreaptă, căutăm cărări piezise și comode? Remediul le apărăntă »excelent« poate deveni astfel foarte primejdios.

Din aceste motive noi nu vedem necesitatea *reală*, care ne-ar constrângă să umblăm după remedii, espediente și analogii. Cu atât mai puțin așa astă de consult, ca să revenim la proiectele marelui Șaguna tocmai cu scopul de a-i eludă grandioasa operă, atât de frumos apreciată și de păr. Lupuș.

Ce ne rămâne deci ca concluzie finală?

Rămâne să trecem la ordinea zilei peste »stările excepționale« și să ne facem datoria, luând conform SS-ilor 140 și 170 din Statutul organic dispozițiunile necesare pentru alegeri.

La împlinirea datoriei, pe lângă litera moartă a legii, trebuie să ne povătuiască și rezoane de ordin superior. Practicându-ne și acum, ca și în vremuri normale, drepturile bisericești vom arăta și în forma aceasta, cât de mult știm să le prețuim și să le cinstim, dovedind totodată, că viața internă constituțională a strămoșestii noastre biserici naționale se strecură liniștită în alvia ei adâncă, neînflușată de curenții esterni sau de vânтурile potrivnice.

Oradea mare, 3 dec. n. 1914.

Gh. Tulbure
asesor cons.

CRONICA.

Parastas. Duminecă s'a oficiat în catedrala noastră din Arad parastas pentru marele arhiepiscop și metropolit Andrei bar. de Șaguna. Parastasul a fost oficiat de părintele protosincel Roman Ciorogariu asistat de preoțimea locală. Panegiricul l-a rostit părintele profesor Dr. Iustin Suciu, iar răspunsurile lă-a dat corul seminarial.

Seminarul din Arad. Institutul nostru ped-teol. astă vară, pe vremea feriilor a fost ocupat de milicie. După aceea alumneul vechiu, fostul spital Darányi împreună cu casa învecinată din strada Darányi a fost ocupat pentru spital militar. Acum a urmat rândul și la edificiul central seminarial și la alumneul nou. În toate aceste edificii se adăpostesc circa 400 soldați răniți și îngrijitorii lor. Marti în 2/15 decembrie au fost dimiși elevii ca conchediați, având a face examen la sfârșitul anului școlar.

Concurse.

Pentru îndeplinirea parohiei de cl. II-a din Bonțești (Bonezafalva) protopopiatul Butenilor, devenită vacanță prin abdicarea preotului Cornel Sabău, conform rezoluției Ven. Cons. Nr. 5817/914 se scrie concurs cu termin de 30 zile.

Emolumente:

1. Sesia parohială constătoare din pământul dela.
- a) duileul Știolnii, b) la știolne, c) hotarul Musteștilor, d) la Criș. Darea după sesie o va plăti alesul.

2. Casă parohială cu supraedificatelor de pe intravilanul casei parohiale.

3. Stolele legale.

4. Eventuala întregire de stat (601 cor.—1401 cor.) Alesul va ceteză la școlile din loc fără altă remunerație.

Reflectanții își vor înainta petițiunile adresate com. par. și instruite conform reg. P. O. Of. ppresb. din Buteni, având după prealabilă încunoștințare a of. ppbit. a se prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare în biserică din Bonțești. Comitetul parohial.

In conțelegeră cu: Florian Roxin ppbiter.

—□— 1—3 gr.

Pentru îndeplinirea definitivă a parohiei vacante din Inand protopresbiteratul Tinca cottul Bihar cu termen de 30 zile dela prima publicare în foaia oficioasă pe lângă următoarea dotație:

1. Casă parohială cu grădină.

2. Pământ parohial, în extensie de 23 iughere și 364 m² și dreptul de imas, ce compete după pământ.

3. Bir preoțesc dela 88 numere de case și anume: dela cei cu cel puțin un pâtrar de pământ câte 30 l. grâu amestecat, iar dela cei cu pământ mai puțin de un pâtrar câte 15 l. de grâu amestecat, cei fără pământ, dar cu casa proprie 15 l., iar unde sunt două câte pe un intravilan plătesc amândouă 15 l. grâu amestecat.

4. Stolele îndatinate: prohod mare cl. I. 10 cor., cl. II. 8 cor., cl. III. 6 cor., prohod mic 2 cor.

5. Eventuala întregire dela stat.

Contribuționile publice este îndatorat a le achita preotul, care va provedeă și catehizarea elevilor.

Reflectanții, recursele lor ajustate conform Regulamentului au să le subștearnă subscrisului protopresbiter până în ziua 8/21 ianuarie 1915 adresate comitetului parohial și se vor prezenta în terminul regulamentar în vre-o Duminecă ori sărbătoare în sita biserică din Inand. Comitetul parohial.

In conțelegeră cu mine: N. Rocsin protopop.

—□— 1—3

In baza ord. Nr. 3611 B. 1914, prin aceasta se publică concurs din oficiu pe baza §-lui 31 din Regulamentul pentru parohii, pentru îndeplinirea parohiei de cl. III-a Borșea, protopresbiteratul Peșteșulni, cu termin de 30 de zile dela prima publicare în: „Biserica și Școala“, pe lângă următoarele beneficii:

1. Pământ parohial de 15 iughere, arător și fânațe, având preotul a suportă dările și echivalențul.

2. Bir preoțesc, dela fiecare număr de câte o măsură de cuceruz sfârmărat sau prețul ei curent.

3. Stolele îndatinate.

4. Intregirea dotațunei dela stat.

5. Până la zidirea casei parohiale, de locuință se va îngriji alesul preot, care va provedeă și catehizarea elevilor dela școalele din loc.

Doritorii de a ocupa acest post se avizează, ca cererile de concurs, adresate comitetului parohial din Borșea, să le înainteze Prea On. Oficiu protopopesc în M. Telegd, în terminul concursual, având dânsii, cu știrea pplui a se prezenta în sfânta biserică din Borșea, pentru a-și arăta desteritatea în cant, tipic și oratorie.

M. Telegd. 19 nov. (2 dec.) 1914.

Alexandru Munteanu protopresbiter.

—□— 2—3

Conform ord. V. Consistor Nr. 3610 B. 1914:

Prin aceasta se publică concurs cu termin de 30 zile în organul diecezan: „Biserica și Școala”, pentru indeplinirea parohiei de cl. III. Surduc, protopresbiteratul Peșteșului, pe lângă următoarele emolumente:

1. Casă parohială, cu dependentele ei.
2. O sesiune de pământ arător și fânăt, în mărime de 17 iughere și 926□.
3. Bir preoțesc dela fiecare număr de casă, câte o măsură de cereale, eventual 2 cor. 50 bani.
4. Stolele îndatinate, după cum s-au specificat în protocolul comitetului parohial.
5. Intregirea dela stat. Dările și echivalentul după pământ, le va suportă alesul preot, care va provedează și catehizarea elevilor școalelor existente.

Doritorii de a ocupa acest post sunt avizați, ca cererile lor de concurs, adresate comitetului parohial din Surduc, să le înainteze în terminul concursual Prea On. Oficiu pescăruș în Mezőteleged, având dânsii, cu prealabilă învoie a protopopului tractual, cu 8 zile înainte de alegere, a se prezenta în biserică înaintea poporului, spre a-și arăta desteritatea în cant, tipic și oratorie.

Pentru comitetul parohial.

Theodor Ciota

preot, pres. adm. par.

not. adhoc al com. par.

Ințelegere cu mine: *Alexandru Munteanu* ppresb.

—□— 2—3

Pentru indeplinirea postului de învățător dela școală confes. gr.-or. rom. din Budinț, tractul Belințului, se scrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Emolumentele impreunate cu acest post sunt:

1. În bani gata 820 coroane.
2. Locuință în natură, cu grădină de 600□.
3. Pentru conferință 20 cor., în senz. concluz.

V. Sin. eparch. 91/1914.

4. Pentru scripturistică 5 cor.

Dela înmormântări, unde va fi poftit, 1 coroană. Intregirea dela stat, care e votată mai de mult, se va cere și pentru noul învățător.

De curățirea și încălzirea locuinții învățătorescă, se va îngriji însuși învățătorul; iar de a salei de învățământ comuna bisericească.

Alesul învățător e dator să conducă strana în dumineci și în sărbători și să supravegheze școlarii în s. biserică, fără altă remunerare.

Reflectanții au să-și înainteze petițiile concursuale, instruite cu documentele prescrise, comitetului parohial, pe calea oficiului protopresbiteral gr.-or. rom. din Belinț (Belencze, Temes-megye) și să se prezinteze în terminul concursual, într-o duminecă, ori într-o sărbătoare, în s. biserică, spre a-și arăta desteritatea în cântare și în tipic.

Reflectanții, cari au mai fost în funcțiune, au să acclade și atestat de conduită dela protopresbiteral în al cărui tract au fost mai în urmă.

Cei apăti a conduce corul vocal existent, vor fi preferați.

Comitetul parohial.

Ințelegere cu mine: *Gherasim Sîrb* protopresbiter.

—□— 2—3

Pentru intregirea postului de preot din Crivobara, tractul Belințului, se scrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Emolumentele impreunate cu acest post sunt:

1. O sesie parohială de 32 jucăre, pământ arător, cu intravilan de $\frac{1}{2}$ jugăr, fără casă parohială.
2. Stolele legale.
3. Eventualul ajutor de stat (congrua).

Darea după sesia parohială o plătește preotul. Fiitorul preot e obligat să catihizeze școlarii gr.-or. români din parohie fără altă remunerare.

Reflectanții, cari trebuie să aibă calificăție pentru parohii de clasa a III-a, au să-și aștearcă petițiile, instruite conform legilor în vigoare, comitetului parohial din Crivobara, pe calea oficiului protopresbiteral gr.-or. rom. din Belinț (Belencze, Temes-megye) și a se prezenta într-o duminecă ori sărbătoare, spre a-și arăta desteritatea în oratorie, cântare și tipic.

Dacă au mai funcționat undeva, trebuie să accladeze și atestat de funcționare dela respectivul protopresbiter.

Comitetul parohial.

Ințelegere cu mine: *Gherasim Sîrb* protopresbiter.

—□— 2—3

Pentru indeplinirea parohiei vacante de clasa a III-a din Trăoas (Torjás) se scrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în organul oficios, pe lângă următoarele condiții:

Venitele parohiei sunt:

1. O sesiune de pământ de deal, care aduce un venit curat, — după detragerea tuturor speselor, — de cor. 70.

2. Birul legal.

3. Stolele legale.

4. Cvrătir în casa parohială dona odăi și culină.

5. Grădină parohială.

6. Dreptul de pădure și izlaz 16/282.

7. Ajutorul dela stat, conform calificăției celui ales.

8. Sarcinile publice după pământul ce beneficiază le va suportă cel ales.

Alesul e obligat a catehiză la școală din comună fără vră remunerăție specială.

Recursele, adresate comitetului parohial din Trăoas ajustate regulamentar, sunt a se susține Prea On. Oficiu protopresbiteral ur.-or. român din Mariadarna.

Reflectanții vor avea a se prezenta în sfâra biserici din loc spre a-și arăta desteritatea în rituale și oratorie.

Troas (Torjás) din ședința comitetului parohial tinută la 12/25 octombrie 1914.

Comitetul parohial.

Ințelegere cu: *Procopiu Givulescu* păstorul Radnei.

—□— 2—3

In conformitate cu rez. consz. Nr. 5677/914 se publică concurs pentru indeplinirea capelaniei temporale pe lângă veteranul preot Ilie Ilica din Bodești (Bozósd) cu termin de 30 zile dela prima publicare în organul oficios, pe lângă următoarele condiții:

1. Beneficiarea întregii sesiuni parohiale (32 jug.)

2. După un an de serviciu, capelanul va beneficia casa parohială impreună cu supraedificatul și intravilanul pe care e zidită casa parohială.

3. Toate stolele obveninde în parohie (stolele legale).

4. La celea 2 semestre capelanul afară de întregirea de stat ce compete capelanilor, va primi câte 100—100 cor. din întregirea de stat a preotului Ilica, care beneficiază întregire superioară.

Alesul va suportă singur toate dările publice după venitul parohial și va catehiză fără altă remunerare.

Recursele, adresate comitetului parohial din Bodești, ajustate regulamentar pentru parohii de cl. II-a sunt a se susține oficiului protopresbiteral din Buteni (Körösbökény).

Reflectanții trebuie să se prezinte în biserică din loc pentru a-și arăta desteritatea în rituale și oratorie.

Comitetul parohial.

Ințelegere cu: *Florian Roxin*, protoprezbiter.

—□— 3—3

Librăria Diecezană

Arad, Strada Deák Ferencz N-rul 35

Mare depozit în ornate rezervate bisericești și anume:

Ornate (odăjdi) în cele mai variate execuții după ritul bisericii ort. române dela	50—1000 cor.
Potire de aur, argint, bronz aurit, sau argintat dela	36—200 cor.
Potire de sticlă	10 cor.
Cruci pentru altare, pentru funcțiuni, din tot soiul de metal și lemn dela	4— 100 cor.
Cădelnițe de bronz și argint dela	20— 100 cor.
Candele de argint dela	6— 100 cor.
Disc cu stea de bronz și aur, dela	15— 50 cor.
Litier argint chișcă	130 cor.
Cutie pentru mir și pentru cuminătură celor bolnavi, din argint, cu prețul de	34 cor.
Icoane pictate pe pânză în diferite colori și mărimi, dela	8— 100 cor.
Prăznicare pe lemn ori tinichea	9 cor.
Evanghelie cu litere latine și cirile legată mai simplu dela 24—40 cor., în legătură catifea	100— 130 cor.
Apostol, Octoichul cel mare, Ceaslov, Cazania, Mineile pe 12 luni, Molitvelnic cu litere latine sau cirile și cu toate celelalte necesare bisericilor noastre.	

◆ La dorință servim la moment cu informații și deslușiri mai detaliate. ◆

Serviciu prompt. ≡ Prețuri moderate. ≡ Nr. telefonului 266.